योजनांच्या मूल्यमापनासाठी नामांकित बाह्यस्थ संस्थांची नामिका सूची (Empanelment) तयार करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन नियोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : मुमाअ १०१६/प्र.क्र. ७८/का-१४१७

मंत्रालय, मुंबई - ३२ दिनांक : २२ जुलै, २०१६

प्रस्तावना:

राज्याच्या सर्वांगीण विकासासाठी विविध प्रशासकीय विभाग व त्यांच्या क्षेत्रिय कार्यालयांमार्फत सुमारे १८०० योजना राबविल्या जातात. या योजनांचे राज्यस्तरीय व जिल्हास्तरीय असे दोन प्रकारात वर्गीकरण करण्यात आले आहे. राज्याच्या विकासात्मक योजनांची अंमलबजावणी व संनियंत्रण संबंधित विभागामार्फत होत असते. तथापि, विकासात्मक योजनांच्या उद्दिष्टांची पूर्तता व योजना राबविताना येणाऱ्या अडचणी / त्रुटी जाणुन घेण्यासाठी त्रयस्थ संस्थांकडून योजनांचे मूल्यमापन करणे आवश्यक असते. सद्यःस्थितीत नियोजन विभागाच्या अधिपत्याखालील अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयामार्फत सिमीत प्रमाणात योजनांचे मूल्यमापन करण्यात येते. मूल्यमापनाची व्याप्ती वाढविण्याच्या दृष्टीने तसेच नमुना पाहणी व सांख्यिकी विषयाबाबत शासनाच्या विभागांना व कार्यालयांना सल्ला देऊ शकेल अशा सक्षम व नामांकित संस्थांची नामिका सूची (Empanelment) तयार करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते. यास्तव, नामांकित संस्थांची नामिका सूची (Empanelment) तयार करण्यासाठी या क्षेत्रातील तज्ञांची व अधिकाऱ्यांची समिती गठीत करुन, विहीत पध्वतीने निवड प्रक्रिया राबविण्यात आली.

शासन निर्णय:

या शासन निर्णयाच्या परिशिष्ट-१ मध्ये नमूद केलेल्या संस्थांच्या नामिका सूचीस या शासन निर्णयान्वये ५ वर्षासाठी मान्यता देण्यात येत आहे. नामिका सूचीतील संस्थांचे अनुभव व क्षमता यांचा विचार करुन गट-१ वाणिज्यिक (Commercial) व गट-२ शासकीय / शासन अनुदानित अशा दोन गटात विभागणी करण्यात आली आहे. या दोन गटांची, गट क्र-१ मध्ये A१ व B१ तर, गट क्र. २ मध्ये A२ व B२ असे वर्गीकरण करण्यात आले आहे. गट-१ मधील A१ व गट-२ मधील A२ यामध्ये १० किंवा त्यापेक्षा जास्त जिल्हे अथवा एकापेक्षा जास्त महसूल विभागातील भौगोलिक क्षेत्रात कार्य करु शकणाऱ्या संस्थांचा समावेश करण्यात आला असुन या A१ व A२ प्रकारातील संस्था राज्यस्तरावरील कामे करतील. तसेच गट-१ मधील B१ व गट-२ मधील B२ यामध्ये १० पेक्षा कमी जिल्हे अथवा एका महसूल विभागाचे भौगोलिक क्षेत्रात कार्य करु शकणाऱ्या संस्थांचा समावेश करण्यात आला असुन या B१ व B२ प्रकारातील संस्था स्थानिक स्तरावर कामे करतील.

२. निविदा प्रक्रिया पध्दती सुलभ करण्यासाठी तसेच वेळेचा अपव्यय टाळण्यासाठी नामिका सूची तयार करण्यात आली आहे. शासनाच्या विभागांनी / कार्यालयांनी मूल्यमापन पाहणी, नमुना सर्वेक्षण, सांख्यिकी सल्ला विषयक सेवा ही कामे करण्यासाठी परिशिष्ट-१ मधील नामिका सूचीतील संबंधीत

प्रकारातील संस्थांकडून शासनाने विहीत केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार मर्यादित निविदा मागवून संस्थांची निवड करावी. याबाबतच्या मार्गदर्शक सूचना परिशिष्ट-२ मध्ये दिल्या आहेत.

- ३. राज्यस्तरीय योजनांचा मूल्यमापन अभ्यास अथवा नमुना पाहणी, सांख्यिकी सल्लागारांच्या सेवा ही कामे प्रशासकीय विभागास / राज्यस्तरीय कार्यालयास नामिका सूचीतील संस्थाकडून करुन घ्यावयाची असल्यास अशा कामांची व्दिरुक्ती टाळण्यासाठी नियोजन विभागाची सहमती घ्यावी व या शासन निर्णयात नमुद कार्यपध्दती नुसार कार्यवाही करावी.
- ४. जिल्हा स्तरावर मूल्यमापन अभ्यास / नमुना पाहणी ही कामे करुन घेण्यापूर्वी व्दिरुक्ती टाळण्यासाठी जिल्हास्तरीय कार्यालय / विभागीय कार्यालय यांनी संबंधित विभागीय आयुक्त कार्यालयाची मान्यता घ्यावी किंवा विभागीय आयुक्त कार्यालयाने मूल्यमापन अभ्यास / नमुना पाहणीचे विषय निश्चित करावेत. तदनंतर या शासन निर्णयात नमुद कार्यपध्दती नुसार कार्यवाही करावी.
- ५. कोणत्याही विभागांना राज्य व जिल्हा स्तरावर मूल्यमापन पाहणी / नमूना पाहणी / सांख्यिकी सिल्लागाराच्या सेवा ही कामे घेण्यापूर्वी अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयाकडून तांत्रिक मार्गदर्शन घ्यावे. नामिका सूचीतील संस्थांकडून पार पाडण्यात येणारी कामे व त्यांची गुणवत्ता वेळोवेळी तपासणे, शासनाच्या विविध विभाग / कार्यालयांना तांत्रिक मदत करणे व संनियंत्रण करणे ही कामे अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयाने पार पाडावी. नामिका सूची अद्ययावत ठेवण्याचे काम नियोजन विभागाच्या मान्यतेने अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय करेल.
- ६ सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०७१६१७२३४५००१६ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(नागनाथ भोगे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२
- २) अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ (सदर शासन निर्णय आपल्या अधिपत्याखालील सर्व क्षेत्रिय कार्यालये / मंडळे / महामंडळे / अंगिकृत उपक्रम यांच्या निदर्शनास आणावा).
- ३) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ४) मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव (सर्व)
- ५) विभागीय आयुक्त, आयुक्त कार्यालय (सर्व)
- ६) आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)

- ७) संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.
- ८) जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय (सर्व)
- ९) जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सर्व)
- १०) अध्यक्ष, राज्य नियोजन मंडळ, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ११) प्रादेशिक सहसंचालक (सर्व), अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
- १२) उपायुक्त (नियोजन) (सर्व), विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय,
- १३) जिल्हा नियोजन अधिकारी (सर्व), जिल्हाधिकारी कार्यालय,
- १४) जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी (सर्व), जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,
- १५) नियोजन विभाग, सर्व कार्यासने, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १६) संबंधीत संस्था (अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयामार्फत)
- १७) निवड नस्ती (का.१४१७)

शासन निर्णय क्रमांक मुमाअ १०१६/प्र.क्र. ७८/का-१४१७ सोबतचे

परिशिष्ट १

संस्थांची नामिका सूची

गट-१ प्रकार-१ (Category A9): वाणिज्यिक संस्था - पूर्णत: राज्यस्तरावर किंवा १० अथवा त्यापेक्षा जास्त जिल्ह्यांमध्ये किंवा एकापेक्षा जास्त महसूली विभागासाठी

Sr. No.	Agency- Name & Address,	Contact Person	Contact No. & E-mail Id
1	CRISIL Risk and Infrastructure Solutions Ltd., Mumbai. Add: CRISIL House, Central Avenue, Hiranandani Business Park,	3 Abhay Kantak,	4 +91 (22) 3342 1897 abhay.kantak@crisil.com
2	Powai, Mumbai-400076. M/s Datamation Consultants Pvt. Ltd, Delhi. Add: 361, 1 st floor, Patparganj Indl. Area, Delhi 110092.	Chetan Sharma,	+91 11 22158820. info@datamationinternation al.com
3	Karvy Data Management Services Limited Telangana. Add: "KARVY HOUSE", 46, Avenue 4, Street no.1, Banjara Hills, Hyderabad 500034, Telangana.	B Purnachandra Rao	+91 40 23312454. adhiraj@karvy.com
4	KPMG, Mumbai. Add: KPMG, Lodha Excelus, 1st floor, Apollo Mills Compound, N.M. Joshi Marg, Mahalakshmi, Mumbai 400011.	Nilachal Mishra	0124-6691000 nilachalmishra@kpmg.com
5	MITCON Consultancy and Engineering Services Ltd. Pune. Add: 1 st floor, Kubera Chambers, Shivajinagar, Pune 411 005.	Aniruddha Kadam	020 66289174. aniruddha.kadam@mitconin dia.com
6	National Council of Applied Economic Research (NCAER), New Delhi. Add: Parisila Bhawan, 11, I.P. Estate, New Delhi-110002.	Dr. Anil K. Sharma	+91 1123379861. aksharma@ncaer.org
7	PricewaterhouseCoopers Private Limited, Kolkata. Add: Plot Y-14, Block EP, Sector V, Salt Lake, Kolkata 700091.	Ranen Banerjee,	+91 (0) 124 330 6009. ranen.banerjee@in.pwc.com

(नागनाथ भोगे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

गट-१ प्रकार-२ (Category B9): वाणिज्यिक संस्था- १० पेक्षा कमी जिल्ह्यात किंवा एका महसूली विभागासाठी

Sr. No.	Agency Name & Address,	Contact Person	Contact No. & E-mail Id
1	Centre for Operations Research and Training (CORT), Vadodara. Add: 402, Woodland Apartment, Race Course, Vadodara-390 007.	3 Dr. Sandhya Barge	4 +91 265 2336875 / 2341253 cort10@cortindia.in, sbarge@cortindia.in
2	Harshal Gramin Vikas Bahu. Sanstha, Chandrapur. Add: Watchal Bhawan, Ground floor, Viveknagar, Mul Road, Chandrapur (M.S.) 442402.	Harshwardhan R. Pipare	0717 2272427 info.hgvbs@gmail.com, hrda_chd1@rediffmail.com
3	JPs Associates Pvt Ltd, Delhi. Add: R-16, Hauz Khas Enclave, New Delhi-110016.	C. Divakar Dhaveji,	011-26862487/193. divakar.dhaveji@jps- india.com
4	Society for Empowerment of Villages and Agriculture (SEVA), Satara. Add: 3 rd floor, Shrijay Appt. Kadam Baug, Satara.	Krishna Shipkule,	02162 234575 krishnashipkule@gmail.com
5	M/S SIMAK IT PVT. LTD, Amaravati Add: 3 rd floor, Datta Palace, Gandhi Chowk, Amaravati.	J. A. Sheikh	07212566974 09422840076 simakitpl@gmail.com
6	Symbiosis International University, Add: Gram Lavale, Tq. Mulshi, Pune 412115.	Dr. M. S. Shejul	020 39116218. registrar@siu.edu.in
7	S P Mandali's Prin L N Welingkar Institute of Management Development and Research. Add: Lakhamsi Napoo Road, Next to R. A. Podar College, Matunga (CR), Mumbai 400019.	Prof. Dr. Uday N. Salunkhe	022-24105332. director@welingkar.org
8	Santek Consultants Private limited. Add: 150, Supreme Enclave, Mayur Vihar, Phase-I, Delhi-110091	Shailesh Jain	011-22754336, 22791133. santek@ndf.vsnl.net.in

(नागनाथ भोगे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

गट-२ प्रकार-१ (Category A२): शासन सहाय्यित संस्था- पूर्णत: राज्यस्तरावर किंवा १० अथवा त्यापेक्षा जास्त जिल्ह्यांमध्ये किंवा एकापेक्षा जास्त महसूली विभागासाठी

Sr. No.	Agency Name & Address,	Contact Person	Contact No. & E-mail Id
1	2	3	4
1	Indian Institute of Technology (IIT) Bombay. Add: Powai, Mumbai 400076.	Prof. Petety V. Balaji	022 2576 7039. dean.rnd.office@iitb.ac.in
2	Indian Institute of Management Calcutta. Add: D.H. Road, P.O. Joka, Kolkata 700104.	Rama Seth,	(033) 2467-8300 rama_seth@iimcal.ac.in
3	University of Mumbai. Add: M.G. Road, Fort, Mumbai-400032.	Dr. M.A. Khan	+91 22 2270 2344. registrar@fort.mu.ac.in
4	Gokhale Institute of Politics and Economics Add: 846, Shivaji Nagar, Pune - 411004,	Rajesh Bhatikar	020-25675019. registrar@gipe.ac.in
5	Chetana Trust. Add: Survey no. 341, Govt. Colony, Bandra (E), Mumbai-51	Maheshchandra Joshi	022 32283015, 8767848335 joshismahesh68@gmail.com

गट-२ प्रकार-२ (Category B२): शासन सहाय्यित संस्था- १० पेक्षा कमी जिल्ह्यात किंवा एका महसूली विभागासाठी

Sr. No	Agency Name & Address,	Contact Person	Contact No. & E-mail Id
1	2	3	4
1	College of social work Nirmala Niketan, Mumbai. Add: 38, New Marine Lines, Mumbai 400020	Dr. Geeta Balakrishnan,	+91 22 22002615. geetabalakrishnan@gmail.com
2	Tirpude college of Social Work. Add: Civil Lines, Sadar, Nagpur 440001.	Dr. K. S. Patil	0712 2524703 tcsw@rediffmail.com
3	Dr. Annasaheb G. D. Bendale Mahila Mahavidyalaya, Jalgaon. Add: Jilha Peth Road, Jilha Peth, Jalgaon.	Dr. S.S. Rane	0257-2235642. ssrane58@gmail.com, agdbmm@gmail.com
4	Shivaji University, Department of Economics. Add: Vidyanagar, Kolhapur.	Dr. V.N. Shinde	0231-2609179/80/81. vijay382000@gmail.com

(नागनाथ भोगे) उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्रमांक मुमाअ १०१६ /प्र.क्र.७८ /का.१४१७ सोबतचे परिशिष्ट-२

- (I) मूल्यमापन अभ्यास / नमुना पाहणी बाबत नामिका सूचीतील संस्थांकडून कामे करुन घेण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना.
- अ) मूल्यमापन अभ्यास / नमुना पाहणी (पुढे नमूद केलेले कामाचे टप्पे महत्त्वाचे असून कामाची व्याप्ती निश्चित करताना त्यांचा अंतर्भाव करण्यात यावा)
 - पाहणीचे उद्दिष्ट निश्चित करणे.
 - २. मूल्यमापन अभ्यास / नमुना पाहणीसाठी अंमलबजावणीची कार्यपद्धती तयार करणे.
 - ३. मूल्यमापन अभ्यास / नमुना पाहणी घेण्यासाठी पत्रके तयार करणे (फ्रेम).
 - ४. क्षेत्रकामाच्या दृष्टीने भौगोलिक व नमुना निवडीसाठी चौकट यासंदर्भात पाहणीची व्याप्ती निश्चित करणे.
 - ५. शासकीय यंत्रणेने निश्चित केलेल्या स्तरापर्यंत (एकत्रित / स्वतंत्रिरत्या) विश्वसनीय अनुदान प्राप्त होण्यासाठी ठरवून दिलेल्या वित्तीय मर्यादा व प्रशासकीय व्यवहार्यता विचारात घेवून विश्वसनीयतेची कमाल मर्यादा व नमुना निवडीतील त्रुटी किमान राहतील याद्दण्टीने उपयुक्त नमुना निवड पध्दती व नमुना आकार सुचिवणे. यास्तव आवश्यकता असल्यास पथदर्शी पाहणी घेणे.
 - ६. क्षेत्रीय कर्मचाऱ्यांसाठी मार्गदर्शक सूचना पुस्तिका तयार करणे.
 - ७. क्षेत्रकामासाठी प्रशिक्षण देणे.
 - ८. प्रत्यक्ष क्षेत्रकाम करणे.
 - ९. क्षेत्रकामाचे निरीक्षण / सनियंत्रण करणे व त्रुटी टाळण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना आखणे.
 - १०.माहिती संकलन करणे (माहिती गोळा करणे, माहिती नोंदणी व एकत्रिकरण करणे)
 - ११. संकलित माहितीचे वैधतीकरण करणे.
 - १२.वैधतीकरण केलेल्या माहितीचे तक्तीकरण करणे.
 - १३.तक्तीकरण केलेल्या माहितीचे विश्लेषण करणे.
 - १४.निष्कर्ष व शिफारशी यासह अहवाल सादर करणे.
 - 9५. नामिका सूचितील संस्थांनी त्यांना सुपूर्व केलेल्या कामाअंतर्गत संकलीत केलेली मूळ आकडेवारी (Basic Data) शासकीय यंत्रणेस सुपूर्व करणे व त्याची प्रत अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयास देणे.
- टीप: १) उपरोक्त नमूद केलेल्या कार्यांपैकी ६, ७, ८, ९ व १० ही कार्ये शासनाच्या कार्यालयांनी वाणिज्यिक संस्थेकडे न सोपविता अंतर्गतरित्या पार पाडण्याची त्यांना मुभा राहील.
 - २) उपरोक्त टप्प्यांपैकी बाह्यस्थ संस्थांकडून करुन घ्यावयाची कामे निश्चित करण्याची मुभा शासनाच्या कार्यालयाला राहील.

ब) सांख्यिकी विषयाबाबत सल्लागाराची कामे संस्थांकडून करुन घेण्यासाठी कामाची व्याप्ती (Scope of work) विभागांनी / शासकीय कार्यालयांनी निश्चित करावी.

(II) नामिका सूचीतील संस्था निवडीबाबत सर्वसाधारण मार्गदर्शक सूचना

- 9) सदर शासन निर्णयात नमूद केल्यानुसार संस्थांचे गट-१ वाणिज्यिक संस्था, गट-२ शासकीय व शासन अनुदानित संस्था या दोन गटात वर्गीकरण करण्यात आले आहे. तसेच राज्यस्तरावरील कामांसाठी A9, A2 आणि स्थानिक स्तरावरील कामासाठी B9 व B2 या प्रकारात संस्थांची विभागणी केली आहे. तेव्हा शासनाच्या विभागांनी / कार्यालयांनी प्रथम आवश्यक असलेली कामे करुन घेण्यासाठी गट व प्रकार निश्चित करावा व संबंधीत गटातून मर्यादित स्वरुपाच्या निविदा मागवाव्यात.
- २) कामाची व्याप्ती निश्चित करावी किंवा निवडलेल्या गटातील संस्थांकडून तसा प्रस्ताव मागवून त्या आधारे व्याप्ती निश्चित करावी.
- ३) स्विकृत कामाच्या व्याप्तीवर आधारित वाणिज्यिक प्रस्तावासाठी मर्यादित निविदा नामिका
 सूचीतील संबंधीत गट व प्रकारातील संस्थांकडून मागविण्यात याव्यात.
- ४) संस्थांचा गट व प्रकार निवडीसाठी निकष पुढीलप्रमाणे.
 - i) मूल्यमापन / नमुना पाहणी ही पूर्णत: राज्यस्तरावर किंवा १० अथवा त्यापेक्षा जास्त जिल्ह्यांमध्ये किंवा एकापेक्षा जास्त महसूली विभागात राबविली जात असेल तर फक्त A१ किंवा A२ प्रकारातील संस्था सहभागी होण्यास पात्र राहतील. अशा प्रकरणी संस्थांच्या वाणिज्यिक प्रस्तावांचे मूल्यमापन करुन न्युनतम दर (८१) नमूद करणाऱ्या संस्थेची निवड करावी. या व्यतिरिक्त संस्थांच्या प्रस्तावाचे तांत्रिक वाणिज्यिक संयुक्त मूल्यमापन करुन संस्थेची निवड करता येऊ शकेल म्हणजेच न्युनतम दर किंवा तांत्रिक वाणिज्यिक संयुक्त मूल्यमापनाचे आधारे संस्था निवडीचे पर्याय उपलब्ध आहेत.
 - ii) मूल्यमापन / नमुना पाहणी ही जर राज्यातील १० पेक्षा कमी जिल्ह्यात किंवा एका महसूली विभागाकरिता असेल तर B१ आणि B२ या दोन्ही प्रकारातील संस्था सहभागी होण्यास पात्र आहेत. अशा प्रकारात संस्था निवडीसाठी वाणिज्यिक मूल्यमापन करुन न्यूनतम दर नमूद करणाऱ्या संस्थेची निवड करावी. स्थानिक स्तरावरील मूल्यमापनासाठी A१ प्रकारातील संस्था देखील पात्र आहेत. या संस्थांना मर्यादित निविदा पध्दतीत सहभागी होण्यास

निमंत्रित करण्याची शासकीय कार्यालयांना मुभा राहील व अशा परिस्थितीत शासनाच्या कार्यालयांनी निविदांचे तांत्रिक व वाणिज्यिक (Techno Commercial) असे संयुक्त मूल्यमापन करावे. यास्तव तांत्रिकसाठी २५ टक्के व वाणिज्यिकसाठी ७५ टक्के हे सूत्र वापरण्याचा पर्याय उपलब्ध आहे.

- iii) शासकीय यंत्रणा ह्या मूल्यमापन पाहणी / नमुना पाहणीसाठी गट-२ मधील संस्थांकडून दिशादर्शक अहवाल व वाणिज्यिक प्रस्ताव मागवून त्यांना थेट स्वेच्छाधिकारात कामे देवू शकते. अशा प्रकरणी गट-२ मधील संस्थांनी दिलेले वाणिज्यिक प्रस्ताव वाजवी असल्याचे संबंधीत शासकीय यंत्रणेने खात्री करावी.
- iv) उपरोक्त सूचना ह्या मार्गदर्शक स्वरुपाच्या असून काही अडचणी असल्यास अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयाशी संपर्क साधावा.

(नागनाथ भोगे) उपसचिव, महाराष्ट्र शासन